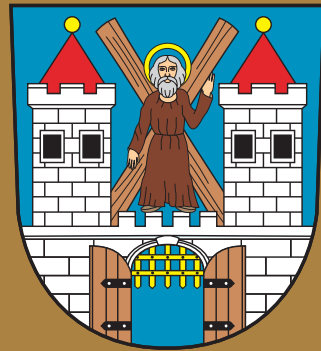

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic

ČÍSLO 4 | PROSINEC 2023

Abby, fenka dlouhosrsté kolie, která na parkuru se svojí paničkou vyvolávala obdiv a uznání.

3 ZE ŽIVOTA...

**Naše péče nekončí,
jen se přesouvá**

10 ZE ŽIVOTA...

**Psí život by neměl
být černobílý**

15 OKÉNKO DO HISTORIE

**Vzpomínky z mládí
Jaroslava Hnízda**

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

čas je neúprosný, a tak se na stránkách Ozvěň setkáváme opět v předvánoční době. Pokusím se alespoň telegraficky shrnout podstatnější události ze života obce.

Rozsahem a časovou náročností je pro mě, a do velké míry i pro celou obec, stěžejní stavba nové školy. Podobně jako u obdobně rozsáhlých staveb se ani nám nevyhnuly problémy, největším byl pád bednění pod částí stropu ve třetím podlaží. Podstatné je, že výsledkem nejsou fatální následky. Nedošlo k žádnému zranění, reakce stavební firmy byla okamžitá a během podzimních měsíců se podařilo dohnat ztrátu v harmonogramu a tato událost nebude mít žádný vliv na kvalitu ani termín dokončení stavby.

Škola

V současné době je dokončena většina povrchů komunikací, dokončují se fasády budov a osazování oken, probíhá instalace inženýrských sítí, provádění vnitřních omítek a obkladů. Asfaltový povrch a dláždění výrazně zmírní dopady stavby na okolí.

V současné době i přes ryze zimní počasí probíhají práce v plném tempu, jednotlivé prostory jsou vytápěny tak, aby byly dodrženy technologické postupy jednotlivých prací.

Další již dokončenou akcí byla stavba ČOV v Turkovicích. V současné době je technologie plně rozjeta a došlo i k přepojení kanalizačního řadu v Ondřejově. Ze západní části obce tak jsou odpadní vody odváděny na novou ČOV a stará rákosová čistička v ulici Pod hříštěm bude odstraněna.

S nástupem zimního období se kromě romantických chvil budeme potýkat i s komplikacemi. Již na přelomu listopadu a prosince přišla první sněhová nadílka. Prosím, aby všichni přizpůsobili své chování tomuto období, to znamená nejen chodit a jezdit opatrně, ale také nekomplikovat zimní údržbu, zejména nevhodným parkováním vozidel na komunikacích. V tomto období je třeba prioritně parkovat na vlastním pozemku, v případě, kdy to není možné, zaparkovat vozidlo tak, aby nezasahovalo do vozovky. Jen tak se dá předejít riziku poškození vozidel nebo dokonce ukončení zimní údržby v problémové lokalitě.

V souvislosti se zimní údržbou chci na tomto místě poděkovat všem, kteří se podíleli na úklidu první sněhové nadílky. Zejména pak brigádníkům, kteří pod vedením Mirka Tesaříka pomohli v situaci, kdy nám onemocněl pracovník obecní údržby.

Závěrem Vám, vážení čtenáři, přeji klidné prožití vánočních svátků, a do nového roku zejména pevné zdraví, mnoho hezkých chvil a co nejméně těch obtížnějších.

Vladimír Zámyslický

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

v těchto skoro zimních dnech Vás vítám při dalším výtisku Ozvěň. Tentokrát můžete nahlédnout do sportovního světa, kdy nejen lidé, ale i psi potřebují ke svému duševnímu zdraví pohyb a zaměstnání mozku. Už od dob našich dávných předků byl vztah mezi psem a člověkem vzájemně výhodný. Díky psovi mohl dávný člověk lovit, dokázal ochránit svou tlupu, rodinu, později majetek. Psi dokázali pást a zastali v mnohém člověka. V dnešní době mají psi trochu odlišný význam. Kdo z nás má ovce či jiná hospodářská zvířata, aby pes mohl pást? Ale co třeba odpočinek či duševní relaxace? To jsou fenomény dnešní doby.

U tématu psi ještě krátce zůstanu, a to především s prosbou. Čím dál více se nám snižuje možnost vycházek s dětmi kvůli neustále se zvyšující dopravě i v místech, kde dříve moc aut nejezdilo. Snažíme se s dětmi vyhledávat místa s minimem dopravy. A proto Vás prosím za naše děti, paní učitelky i za sebe, uklízejte po svém psím partákovi místa, jako jsou například Šibenička. Budeme Vám moc vděční!

Vrátím se však k článkům. Jedna zajímavá osobnost vzpomněla na Ladislava Fukse, o kterém byla řeč v minulém čísle. Jméno osobnosti nezmíním pro zachování překvapení, nicméně mě velmi potěšilo, že jsem dostala odpověď na e-mail. Dále se v Ozvěňách věnujeme pediatrii s paní doktorkou MUDr. Jitkou Štolbovou a vzpomínkám Jaroslava Hnízda. Poutavý článek napsal pan Kycler. Sešlo se nám mnoho dalších článků a věřím, že si každý najde své a že Vám všechny články budou inspirací nebo třeba podnětem k zamyšlení.

Dovolte mi vzpomenout na dva zajímavé počiny. Spolek Škamna zorganizoval vánoční jarmark v SKC. Byla to akce plná vánoční atmosféry a milých setkání. Chválím ohromné nasazení všech, kteří se vánočnímu jarmarku věnovali.

Rozsvícení vánočního stromku na náměstí perfektně zorganizovala parta SDH Ondřejov. Jste skvělá parta a také si zasloužíte velikou pochvalu. Jak by řekl klasik: „Na pokraji smrti hladem, na pokraji smrti mrazem, ale stálo to za to.“

Těším se na spolupráci v časech příštích se všemi autory článků, čtenáři i s redakční radou.

Pěkné čtení Ozvěň přeje Romana Brilová

Z rozsvícení vánočního stromu

VÝZVA PRO OBYVATELE TURKOVIC

Žádáme všechny obyvatele Turkovic, kteří se ještě nepřipojili na kanalizační řad, aby tak učinili. S vyplněním formulářů a předáním všech informací potřebných k napojení kanalizační přípojky vám rádi pomohou na podatelně tel. 312 315 328, nebo informace naleznete na webu obce Ondřejov.

David Kvapil

Rozhovor z ordinace dětské lékařky s MUDr. Jitkou Štolbovou

Naše péče nekončí, jen se přesouvá

Nacházíme se v době, kdy je nemožné některé pracovní pozice obsadit lidmi, kteří jsou ve svém oboru odborníci. Zkrátka lidé některých profesí nejsou. Velmi nám chybí lékaři, pediatrie je kriticky ohrožená. S paní doktorkou MUDr. Jitkou Štolbovou jsme se sešly, abychom si popovídaly o práci dětské doktorky, která svou ordinaci v Ondřejově provozuje 33 let. Došlo i na otázku jejích vizí do budoucna. Rodiče, věnujte článku pozornost, neboť odpoví na mnohé otázky.

Paní doktorko, prozradte nám své plány do budoucna. Všechno se mění, dnešní doba je velmi turbulentní a dlouhodobě se hovoří o tom, že nejsou pediatrii. Plánujete i vy nějaké změny?

Ano, plánuji, spíše jsem okolnostmi nucena. Od 1. 2. 2024 se stanu součástí firmy MediClinic, a. s., která má síť ordinací po celé republice. Ordinaci budu mít pouze v Mnichovicích. Je k tomu mnoho důvodů. Ten hlavní je ze strany nástupnické firmy.

Mohla byste pro rodiče více tuto zprávu specifikovat?

Pro rodiče to prakticky obnáší pouze to, že budou jezdit do ordinace do Mnichovic. Ordinace je dostupná autobusem, vlakem, je tam příjemné parkování v blízkosti střediska. Převážně se karty z kartotéky, rodiče nemusí dělat vůbec nic. Žádná přeregistrace, papírově se tento krok rodičů vůbec nedotkne. Naopak, budou mít pravděpodobně rozšířené ordinací hodiny a budou mít k dispozici místo výkonu mé pediatrické praxe na jediném místě. Rodiče budou mít výhodu, že v ordinaci v Mnichovicích je moderní vybavení, co se týče diagnostiky nemocí. Možné je, že nás firma posune v technice dopředu. Což jsem si se dvěma ordinacemi prakticky nemohla dovolit, měla jsem jeden počítač, který jsem stále převážela. Protože v programu, který využíváme, nejde mít na jednom místě počítač a na druhém také, protože by se údaje pro pojišťovny nesešly.

Co očekáváte od změny?

V Ondřejově působím 33 let, nyní přesluhuji již 8 let, ale v zásadě, když mi to zdraví dovolí, tak mi pokračovat v mé činnosti nevádí. K firmě MediClinic budu mít závazek nejméně na dva roky. Do budoucna po mně v Mnichovicích může navázat lékař, který bude zaměstnaný v MediClinic a bude pro rodiny zase k dispozici. Já si myslím, že to je v dnešní době pro starší lékaře, kteří chtějí jít do důchodu, bohužel jediné možné řešení. Je to pořád lepší pro pacienty, než ukon-

čit provoz ordinace tzv. bez náhrady, jako se to děje v blízkém okolí (Kostelec, Průhonice aj.), technicky pak karty jdou do archivu a rodiče jsou bez doktora pro děti. Všude v okolí jsou plné ordinace. Čili málokde by rodiče sehnali pediatra, který by děti přebíral do péče.

Máte i děti z okolních vesnic, připomněla byste, odkud k vám přijíždí?

Nejdále asi ze Štíhlíc, dále třeba z Kostelce nad Černými Lesy, Stříbrné Skalice, Sázavy, Poddubí, Kaliště, Lensedel, Třemblat, Průhonic, Samechova, Vranova, Louňovic, je to jen krátký výčet obcí. Prakticky od Světic do Kostelce a dále až k Sázavě. Přebírali jsme i děti z Ukrajiny. Nyní více méně bereme pacienty z našeho regionu, nebo maminky, které rodí podruhé, potřetí a jsou to naše maminky.

Budete tedy v budově střediska v Mnichovicích?

Ano, tam budeme. Nově jsme ordinaci vymalovali, máme hotové všechny revize,

máme lepší vybavení, je to tam prostorné, skoro bezbariérové. Parkování je možné v areálu nebo vedle potravin. Obslužnost v Mnichovicích je pohodlnější než v Ondřejově.

Jak tento krok vnímáte, po tolika letech v Ondřejově?

Je mi to líto, ale takový je vývoj a myslím, že je to nejlepší řešení pro zachování pediatrické péče i do budoucna a o to mi hlavně jde. Po čase mohu s klidným svědomím odejít.

Držet tři ordinace nebylo lehké. Po ekonomické stránce mi každý říkal, že je držení tří ordinací pro mne ekonomicky nevýhodné. Přesto jsem tyto ordinace pro snadnou dostupnost pro rodiče držela. První, co jsem zrušila před dvěma lety, byla ordinace ve Strančicích. Kde jsem byla 4 hodiny týdně. V Ondřejově jsem 8 hodin týdně. Všude jsem vždy platila nájem za celý měsíc, ne za ordinací hodiny. Dojíždění do tří ordinací je dědictví z před-

chozího OÚNZ¹, kdy jsem v Ondřejově nastoupila v roce 1990 jako zaměstnanec OÚNZ Praha-východ a v roce 1993 po privatizaci praxe jako fyzická osoba. Od roku 1993 mám tedy smlouvu s obcí Ondřejov. Pamatuji mnohé maminky i tatínky, kteří k nám dochází již jako děti. Je to taková moje velká rodina.

A ordinace je stále na stejném místě, jako když jste začínala?

Začínala jsem tam, kde je nyní družina. Pak jsme se přesunuli do nynějších prostor v patře. Tam kde je nyní družina, tam byla obec. V Ondřejově se mi vždycky dobře pracovalo. Je zde pěkné okolí, krásná příroda, fajn rodiče. Někdy si musíme procvičit i angličtinu, zvláště v komunikaci s rodiči cizinci, kteří pracují jako vědci na ondřejovské hvězdárně.

Ale všechno jste zvládala a zvládáte...

Snad ano, snažím se, a ještěže mám tady sestřičku Janu, mou pravou ruku. Ona má výbornou paměť, je empatická k rodičům, má velkou trpělivost a zvládá moderní počítačovou techniku. Já se od ní mnohé naučila.

Závěr

Na závěr bych chtěla říct tolik, že **od 1. 2. 2024 budeme ordinovat v Mnichovicích, ulice Pražská 325.** Rozpis ordinačních hodin včas zveřejníme.

Sestřička dodává: „Naše péče nekončí, jen se přesouvá.“

Rozhovor s paní doktorkou Jitkou Štolbovou a sestřičkou Janou Řezníčkovou vedla Romana Brilová

¹ Okresní ústav národního zdraví

Novinky z turkovické hasičárny

Otevření nové budovy hasičské zbrojnice v Turkovicích

V sobotu 26. srpna 2023 jsme za přítomnosti veřejnosti slavnostně otevřeli novostavbu budovy hasičské zbrojnice v Turkovicích. Slavnostního aktu se za Obec Ondřejov ujal místostarosta obce David Kvapil, za HZS Středočeského kraje velitel čety HZS Říčany David Krejčárek, za SH-ČMS starosta KSH Středočeského kraje Oldřich Lacina a za SDH Turkovice starosta sboru Milan Zach.

Návštěvníci měli možnost si prohlédnout celou budovu zvenku i zevnitř, a to doslova ze všech stran. Kromě hasičské tech-

niky byla ve školící místnosti k vidění výstavka fotografií z výstavby a probíhala zde i projekce hned na třech plátnech najednou. Zájemci se tak pomocí obrazových, audio materiálů, a také z osobní prezentace členů jednotky a Sboru mohli dozvědět vše podstatné z průběhu stavby.

Na venkovní ploše bylo připraveno několik soutěží pro děti, nejvíce je však zaujal skákací hrad, který byl doslova v jejich obležení. Součástí programu byly ukázky hasičského sportu – štafety dvojic a požárního útoku v podání žáků z turkovického hasičského kroužku. K dispozici pro všechny návštěvníky bylo občerstvení, jako hlavní lákadlo jsme připravili grilovanou kytu. Samozřejmostí byla dětní tolik oblíbená malinovka.

Poděkování firmě ORESI

Sbor dobrovolných hasičů v Turkovicích udržuje se společností ORESI, s. r. o., dlouholetou spoluprací. V minulých letech jsme naší technikou firmě pomáhali například při čištění odpadní jímky nebo při plnění nové požární nádrže přímo v jejich areálu ve Březí. Nyní pomohla firma ORESI, s. r. o., významným způsobem nám hasičům. Při zařizování naší nové požární zbrojnice nám dodala za velmi příznivých podmínek novou kuchyňskou linku a skříňky do dílenského koutu. Tohoto gesta si opravdu vážíme. Doufáme, že naše vzájemná spolupráce bude pokračovat i nadále a budeme mít příležitost se firmě ORESI, s. r. o., revanšovat.

Jan Brabec, Turkovice

Z centra Turkovic až na Mistrovství ČR v běhu na 60 m překážek

Asi tak nějak by se mohla nazvat úspěšná reprezentační mise dvojice turkovických závodníků Kryštofa Nejedlého a Matěje Kaše. Svými výkony na okresním a krajském kole si nejprve zajistili účast na celorepublikovém šampionátu 23. 9. 2023 v Brně a posléze se dokázali prosadit i mezi naši národní elitu. Kryštof bral v kategorii starších žáků 90. místo, Matěj se mezi mladšími žáky prodral až na krásnou 16. příčku.

Hasiči cvičili v pivovaru

V listopadu jsme se věnovali zejména výcviku, ale několikrát nás prověřila také ostrá událost. Na svatého Martina členové jednotky cvičili v areálu ČOV v Mnichovicích práci v dýchací technice v zakouřeném podzemním prostoru provozní budovy, zdokonalovali se v první pomoci a prověrkou dovedností byla též práce s hydraulickým vyprošťovacím zařízením.

Ve Velkopopovickém pivovaru jsme se sešli společně s kolegy z HZS Říčany u příležitosti výcviku při simulované události požáru v podkroví výrobní haly se zraněním pracovníka telekomunikací. Zásah byl rovněž veden v dýchací technice, a navíc byl rozšířen o transport pacienta ve složitých podmínkách průmyslového provozu. Přímo z tohoto výcviku jsme byli povoláni ke skutečné události – a sice k likvidaci spadlého stromu v ulici Ke Šmejkalce v Turkovicích. Přejezd z Velkých Popovic tak prověřil strojníka i velitele, a to najít v daný čas optimální trasu, vzhledem k uzavírkám v okolí a koloně na silnici I/3, bylo opravdu náročné. Vše jsme ale úspěšně zvládli a po likvidaci skutečné události jsme se vrátili na základnu.

Josef Brabec

Kulturní okénko nejen z Ondřejova aneb na návštěvě u Almy Mahler

Ráda bych vás pozvala nahlédnout do života Almy Mahler, zajímavé ženy, která se zapsala do dějin jako představitelka vídeňské secese. Byla ženou, která se pohybovala v uměleckých kruzích a zároveň byla manželkou hudebního skladatele Gustava Mahlera, poté ženou architekta a ředitele Bauhausu Waltera Gropiuse, či spisovatele Franze Werfela.

Prožila i románek se secesním malířem Gustavem Klimtem, skladatelem Alexandrem von Zemlinským a malířem Oskarem Kokoschkou. Zmiňuji je proto, že byla jejich múzou. Ale co je v jejím životě zajímavé, kromě toho, že se snažila zachovat památku na své velké muže, snažila se také o modelování a vytváření vlastní legendy. Moc hezké čtení je román s názvem „Alma Mahlerová: a vždycky budu muset lhát“ od spisovatelky Catherine Sauvatové. Zároveň v Divadle v Řeznické hrají hru s názvem „Věčná milenka Alma Mahlerová“. Milovníkům secese doporučuji tuto hru shlédnout. Obě herečky, které hrají Almu Mahlerovou, jsou osobité a velmi pěkně a procítěně svou roli hrají. Zároveň velice dobře své role zahrál herec, který charakterizoval všechny významné muže Almy Mahler.

Marie Čermínová, TOYEN

19. října 2023 vyšla nádherná kniha o naší významné surrealistické malířce Marii Čermínové, kterou všichni znají pod jménem Toyen.

Stejně tak se jmenuje i kniha, kterou napsala Andrea Sedláčková. Má podtitul První dáma surrealismu. A o tom, že Toyen byla opravdu dáma a významná

osobnost, svědčí i její životní příběh. Byla to avantgardní a zajímavá žena, která za okupace skrývala básníka Jindřicha Haislera, který byl poloviční Žid. To bylo velmi riskantní, především v době heydrichiády. Toyen byla blízká přítelkyně Jindřicha Štyrského, se kterým tvořila pevnou dvojici, společně s ním malovala obrazy, fotografovala a stýkala se s tehdejší avantgardou Prahy a Paříže. Mezi nejznámější francouzské surrealisty z jejich blízkosti patří André Breton. Toyen žila ve velmi těžké době, kdy vznikala její klíčová díla. Bylo to období válečné, kdy stopy války dávaly jejímu dílu naléhavý význam. Kniha je bohatá na velké množství fotografií, reprodukcí výtvarných děl a kreseb. Je velmi čtivá a vypovídá mnohé o tehdejší těžké době. A především je o naší velké malířce.

Romana Brilová

Spolek Škamna Ondřejov ve školním roce 2023–2024

Spolek Škamna Ondřejov zahájil nový školní rok valnou hromadou, která se uskutečnila 17. 10. 2023. Veškeré informace z VH jsou veřejné a naleznete je na webu našeho spolku www.skamna.cz

Zde také zjistíte, co vše Škamna v tomto školním roce chystají. Připravujeme a těšíme se především na naše tradiční akce, ale nebojíme se ani nových nápadů.

Na konci září jsme takto poprvé vyzkoušeli „Ondřejovský blešák před domem“. Smyslem celé akce je dát již použitým věcem šanci na další využití. Vystavit a následně prodat můžete před vaším domem cokoli, o čem si myslíte, že by ještě někdo mohl použít. První blešák byl zkušební a my věříme, že se do jarního blešáku, který je plánován na duben 2024, zapojí ještě více lidí – jak prodávajících, tak nakupujících.

Mezitím nás čeká několik neméně zajímavých akcí. Ve chvíli, kdy čtete tyto řádky, již pravděpodobně proběhl Vánoční jarmark. Kdo nestihl nasát předvánoční atmosféru tam, nesmí si nechat ujít Oživlý betlém. Žáci základní školy ho pro vás sehrají 21. 12. 2023 a my se těšíme, že k té každoroční povznesené a slavnostní náladě budeme moci přispět dobrotami z naší Kavárny Škamna.

Nachystání jsme i na ty, kteří by si už nyní chtěli zanést do kalendáře datum Velikonočního jarmarku. 23. března 2024 budeme v SKC

společně s vámi připraveni přivítat jaro, které pak koncem května završíme školním plesem.

Nečeká nás toho málo... přesto snad někdo z vás může mít pocit, že nám v Ondřejově nějaká zajímavá akce chybí. Jste to právě vy? Máte nápady, jste kreativní a akční, ale nemáte tento svůj potenciál kde uplatnit? Velmi rádi vás přivítáme mezi členy našeho spolku a budeme se těšit, že nějakému z vašich nápadů vdechne život! Kontaktujte nás na mail spolku: skamna@centrum.cz

Za Spolek Škamna Ondřejov
Marie Foltánková a Hana Schwarzová

Vánoční jarmark v SKC v Ondřejově

Ondřejovský festival hudby a slova

NA KONCI LETOŠNÍHO ZÁŘÍ SE VE MLÝNĚ USKUTEČNIL VZPOMÍNKOVÝ VEČER VĚNOVANÝ ČTYŘICETILETÍ ONDŘEJOVSKÉHO HUDEBNÍHO FESTIVALU.

ZAČÁTKY

Ondřejovský festival se konal poprvé v roce 1983, tehdy jako jednodenní koncert pod názvem Folkové odpoledne. Jako místo konání byl zvolen lom pod hvězdárnou, v té době místo tradičních letních tanečních zábav. Myšlenka na jeho uspořádání se zrodila o rok dříve na školní vojenské přípravě v Rakovníku, kde se sešlo několik „otců zakladatelů“, kteří vesměs už dříve organizovali různé hudební akce. Během následujícího roku byl připraven program a v září 1983 byla premiéra. Vystoupili mj. písničkáři Vladimír Merta, Dáša Voňková, Jakub Noha, Petr Lutka, Václav Koubek, kapely Ejhle, Lídl a Velík a další. Tedy představitelé spíše „nezávislé“ a křesťanské folkové scény. Tento charakter byl ostatně pro celou historii ondřejovského festivalu typický. K překvapení organizátorů se koncert setkal s velkým ohlasem a nadšením asi 500 posluchačů. Bylo rozhodnuto o dalším pokračování, a tak byla založena nová tradice.

V letech 1984 a 1985 se festival utěšeně rozrůstal, i přesto, že poněkud „syrové“ prostředí v lomu přestávalo stačit. V programu druhého ročníku se objevili mj. Oldřich Janota, Dáša Voňková, bratislavští Dušan Valúch s Karolem Svozilem. Jako hlavní „hvězda“ vystoupil Vladimír Mišík (v té době měl zákaz hraní se svou kapelou Etc...), jehož duet s Vladimírem Mertou byl vrcholem koncertu. Další rok 1985 (Vladimír Merta, Iva Bittová s Pavlem Fajtem, Karel Vepřek ad.) se s 800 platícími diváky stal nejvíce navštíveným.

PŘERUŠENÁ TRADICE

V následujících letech zasáhly komunistické úřady, jak v té době bývalo zvykem. Ročníky 1986 a 1987 se nekonaly – nebyly povoleny. Komunistický aparát se choval zákeřně. Oznámení nepovolení akce bylo doručeno dva dny před termínem koncertu. Sice i podle tehdejších zákonů se pořadatel mohl odvolat, ale na vyřízení odvolání měl úřad 15 dní. (Nehledě na to, jak se dalo očekávat, že žádost dopadne.) Takže nebylo co řešit. V roce 1988, snad proto, že režim slábl, bylo konání koncertu povoleno. S podmínkou zajištění „nezávadnosti“. Průběh koncertu by dnešní divák sledoval jako crazy komedii, tehdejší pořadatel se ovšem poněkud potil.

Ne všichni účinkující si vzali požadavek nezávadnosti (který jim ovšem pořadatel nijak zvlášť nezdůrazňoval) za svůj. Jan Burian poznamenal, že mu tato akce připomíná šedesátá léta. Po tom, když Pepa Nos zahrál svůj hit o agentovi CIA, se ukázalo, že v publiku jsou „kontrolní“ orgány, které chtěly okamžitě celý koncert ukončit. Po velkém dohadování se nakonec pořadatelům podařilo vyjednat, že následující interpreti mohou zahrát každý tři písně, víc ne. A Pepa Nos začal vykřikovat, že neumí počítat do tří...

Výsledkem bylo, že v dalším roce koncert opět nebyl povolen. Byl už ovšem rok 1989, společenská situace se uvolňovala. Pořadatelé se tedy rozhodli přenést pořádání akce do evangelického sboru v Benešově. Byla to naštěstí už poslední improvizace.

SVOBODA

Devadesátá léta, zvláště jejich první polovina, byla jako závan čerstvého větru. Diváci byli „vyhladovělí“ po komunistické dietě. Jednodenní program byl postupně rozšířen na třídní festival. Hlavní koncert (kromě dosavadního folku byl program rozšířen i o alternativní hudbu) byl následován večerní rockovou tancovačkou (mj. Traband, Pluto, Zuby nehty, Oboroh, Jakub Noha Band). Do programu byly zařazeny různé besedy a diskusní pořady s účastí významných hostů (Ivan Medek, Václav Malý, opat Anastáz Opasek, spisovatel Ivan Klíma a v jiném roce také jeho žena, psychologka Helena Klímová, Marek Eben, Jiří Reinsberg, Jan Sokol ad.), diva-

delní představení pro děti (mj. Víta Marčík), koncerty klasické hudby. Většina programů – odehrávaly se i v Obecním domě, ve škole a kostele – měla „vyprodáno“.

V dalším desetiletí měl festival už subtilnější charakter. Diváci byli už „nasyćenější“, kulturní nabídka se znásobila. Program festivalu se vrátil opět do jednoho dne a z Obecního domu se přenesl do mlýna, kde se konaly koncerty i besedy (Jiřina Šiklová, biskup Jan Konzal, Petruška Šustrová, Zdeněk Susa ad.).

VZPOMÍNÁNÍ

V průběhu zářijového večera jsme si tuto historii připomněli. Zahráli Slávek Klecandr (kapelník skupiny Oboroh), Jakub Noha a Petr Lutka, kteří už v minulosti v Ondřejově vystoupili. A vzpomněli jsme také na některé bývalé účastníky – muzikanty, besedníky i pořadatele, kteří už nejsou mezi námi. Jedním z nich je písničkář a evangelický farář Sváta Karásek. Pro svou činnost byl v 80. letech násilně vyštěhován v rámci akce Asanace z tehdejšího Československa a usadil se ve Švýcarsku. Po návratu při své první návštěvě Ondřejova, kdy v roce 1990 zahrál v lomu, hovořil o tom, že se ve Švýcarsku těšili i z nahrávek z ondřejovských festivalů. A měli radost, že se „doma“ alespoň něco děje.

I to patří ke „smyslu“ konání těchto koncertů: propojení lidí svobodného ducha, kteří vytváří zdravou občanskou společnost. Snad se nám to alespoň trochu podařilo.

Jaroslav Kycler

Fotografie: Igor Valníček

HISTORIE BUJINKANU

OD LETOŠNÍHO ROKU ZAČALA V ONDŘEJOVĚ VÝUKA BUJINKANU.
CO TO ALE TEN BUJINKAN VLASTNĚ JE?

Termín Bujinkan moc lidí nezná, možná ovšem pomůže, když si řekneme, že Bujinkan obsahuje techniky boje japonských samurajů a ninjů. Ano, čtete to správně. Ninjové opravdu existovali. Jinými slovy Bujinkan je tradiční japonské bojové umění. Zahrnuje výuku technik boje beze zbraní, ale také s (nejen) tradičními japonskými zbraněmi jako je japonský meč, dlouhá tyč (Bo), nůž (tanto), kopí, jutte a mnoho dalších zbraní.

Termín Bujinkan je ve srovnání s tradicemi, které se v rámci něho učí, novým názvem. Tento termín zavedl Hatsumi sensei kolem roku 1978, kdy se rozhodl šířit umění svých devíti škol za hranice Japonska.

Začněme ovšem na začátku a pojďme si říci, co znamená název Bujinkan. Celý název dnes již mezinárodní organizace je Bujinkan Dōjō. Slovo bujinkan se dá rozdělit na tři samostatné znaky: bu – bojový, válečný; jin – božstvo; kan – obydlí, příbytek, veřejná instituce či hala. Dohromady by se tedy tento termín mohl přeložit jako „příbytek boha války“. Termín dōjō označuje místo určené pro jakoukoli hlubší praxi, v našem případě pro studium tradičních bojových umění. Základem toho je znak dō (dá se číst také jako michi), který označuje „životní cestu“.

V čele této organizace stojí i dnes její zakladatel, pan Masaaki Hatsumi, který se narodil 2. prosince 1931 ve městě Noda v prefektuře Chiba. Hatsumi sensei prostřednictvím Bujinkan Dōjō vyučuje devět tradičních bojových umění, ve kterých obdržel od svého učitele titul sōke, který označuje hlavní osobu určenou za vedení školy. Bujinkan kuryū-ha aneb devět škol jsou původem tradice ninjutsu a bujutsu, což je termín označující bojová umění. Tyto školy mají dlouholetou historii sahající až tisíc let do minulosti. Každá z nich obsahuje techniky neozbrojeného boje stejně tak jako i se zbraněmi. Školy, nebo-li ryū-ha, které se vyučují v rámci Bujinkanu jsou:

Togakure ryū ninpo taijutsu
Gyokko ryū kosshijutsu
Shindenfudō ryū daken taijutsu
Gyokushin ryū ninpo
Kotō ryū koppojutsu
Kumogakure ryū ninpo
Gikan ryū koppojutsu
Takagi yōshin ryū ju taijutsu

Zprvu Hatsumi sensei učil pouze japonské studenty. Jednalo se historicky o skrytá bojová umění, která se předávala pouze v rámci jednotlivých škol v Japonsku.

Hatsumi sensei si ovšem uvědomil, že je důležité pro zachování těchto tradic šíření technik i mimo Japonsko. Jednalo se o malou revoluci! Hatsumi sensei umožnil, aby postupem času začali jeho dōjō navštěvovat i zahraniční studenti a začalo tak pomalu, ale jistě šíření tohoto bojového umění mimo hranice Japonska. V roce 1967 navštívil Hatsumi senseie Quintin Chambers, v jehož společnosti je i Danny Waxman, který začíná trénovat v Hatsumiho dōjō. Později Danny Waxman přivede k Hatsumi senseii dalšího studenta, Dorona Navona, který původně odjel do Japonska trénovat jūdō. V roce 1974 se Doron Navon vrací zpět do své země Izraele s učitelskou licencií a zakládá první dōjō mimo Japonsko.

Někdy během léta roku 1975 studuje v Japonsku Stephen K. Hayes pod vedením Hatsumi senseie a jeho instruktorů. Po tomto pobytu Hayes přináší umění ninjutsu do Spojených států.

Na podzim roku 1975 přijíždí Tetsuji Ishizuka, jeden z nejstarších studentů Hatsumi senseie, na pozvání Bo Munthe do Švédska, kde týden vede své lekce.

V roce 1982 Hatsumi poprvé cestuje na západ. Cílem jeho cesty je „Ninja festival“ v Ohio, který pořádají Stephen K. Hayes, Jack Hoban a Mark Hodel. Tato cesta zvedne vlnu zájmu o toto umění v západním světě.

A tak se v říjnu 1983 koná první mezinárodní setkání studentů Bujinkanu v Yūmoa mura v Japonsku. V říjnu roku 1983 při návštěvě

Japonska úspěšně prošel Doron Navon zkouškou na 5. dan – sakki testem – jako první nejaponec.

Od té doby se konaly po celém světě pravidelné semináře pod vedením Hatsumi senseie, které dostaly příznačný název tai-kai – velká setkání. Na takovém semináři se sešlo okolo 300 až 700 žáků z celého světa. Poslední z těchto mezinárodních seminářů se konal v roce 2003 v Norsku. Od té doby Hatsumi sensei vyučuje pouze v Noda-shi na půdě honbu dōjō, hlavní tělocvičny.

Bujinkan je dnes rozšířen po celém světě. Je těžké určit, kolik studentů se věnuje v současné době studiu bujinkan bugei, bojovým uměním bujinkanu. V roce 2013 bylo okolo 3 300 instruktorů s titulem shi-dōsh, tedy těch, kteří mohli vést lekce ve svých městech. Odhad je, že dnes může trénovat kolem 900 000 aktivních studentů. Všichni tito lidé společně sdílejí stejné učení, myšlení a vzájemné přátelství. To je také jedno ze sōkeho poselství. Hatsumi sensei říká, že společným setkáváním za účelem tréninku a sdílení zkušeností budeme schopni udržet soudržnost a stálost toho, co nám předával a stále ještě předává.

Pokud vás Bujinkan alespoň trochu zaujal, můžete navštívit trénink, který se koná každý čtvrtek od 17:30 do 19:00 hodin v SKC v Ondřejově.

*Petr Holub,
lektor Bujinkanu*

Setkávání s Ladislavem Fuksem

Nastoupil jsem po ukončení matematicko-fyzikální fakulty Karlovy univerzity do Astronomického ústavu v Ondřejově. Po absolvování aspirantury jsem v Ondřejově dostal byt v přízemí dvoupatrového domu. Nad mým bytem bydlel tehdejší šéf slunečního oddělení RNDr. Zdeněk Švestka a s jeho rodinou jsme se stýkali. Paradoxně ani on ani já jsme nebyli členy KSČ, a tak jsme si volně notovali.

Někdy v r. 1967 se mi Zdeněk zmínil, že se občas schází s Ladislavem Fuksem, který vyslovil přání pozorovat v noci oblohu dalekohledem. Pozoroval jsem tehdy s dosud největším českým dalekohledem o průměru hlavního zrcadla 2 m – tehdy to byl 7.–9. dalekohled na světě! U tohoto dalekohledu jsem však mohl Fukse přijmout jen ve dne, protože v noci jsme museli pozorovat. Kromě toho pro laika by byl pohled nezájímavý, protože ty velké dalekohledy mají velmi malé zorné pole.

Naštěstí jsem měl doma vlastnoručně zhotovený dalekohled s čočkou o průměru 10 cm a tam se dalo vidět velké zorné pole. Vynesl jsem v noci dalekohled do tmy kousek od toho našeho dvojdomku a ukázal jsem panu Fuksovi různé objekty, což ho ohromovalo. Popisoval jsem, jak relativně blízko jsou planety, ale že žijeme v soustavě Mléčné dráhy, která je obrovsky veliká. Nakonec jsem mu ukázal nejbližší další galaxii v souhvězdí Andromedy, odkud k nám světlo letí 2,5 milionů let. Myslím, že to Fukse velmi nadchlo.

V r. 1971 vydal Ladislav Fuks román Příběh kriminálního rady a tam tu svou astronomickou zkušenost popsal a povýšil mne na docenta. Švestkova rodina po konci Pražského jara emigrovala do Holandska, kde jsou špičkoví evropští astronomové. Odjížděli za sněhové nadílky autem Cortina, který měl stejné sněhové řetězy jako náš trabant, takže jsem jim ty řetězy půjčil. Slíbili, že mi ty řetězy vrátí, což udělali a já jsem za ně musel zaplatit clo, protože to přišlo z Holandska.

Naše kontakty s Ladislavem Fuksem přetrvaly, několikrát jsem ho navštívil v jeho bytě v Dejvicích. Ten pokoj, kde jsme klábosili, měl tmavé tapety a občas se vynořila jeho maminka s nabídkou čaje a pečiva, ale nepromluvila slovo. Byl jsem také pozván na oslavu Fuksových padesátin do Památníku národního písemnictví, kde měl Ladislav velmi humorný projev.

Nevěděl jsem o jeho homosexualitě. Až jednou po konci komunismu jsem byl

u něho opět na návštěvě v tom tmavém pokoji a on mi radostně zvěstoval, že ho pozvali do Španělska a že se těší, že se tam pomiluje se španělskými chlapci i děvčaty.

V roce 1985 jsem při večerní jízdě na kole a venkovní teplotě 8 stupňů nad nulou uklouzl na úzkém ledovém jazyku a zlomil jsem si krček stehenní kosti. Musel jsem se plazit jako Meresjev, abych si přivolal pomoc. Naštěstí mi krček na Bulovce sešili.

Když jsem ležel na odd. sportovní medicíny, slyšel jsem helikoptéru, která přistála na střeše nemocnice a za chvíli mi na pokoj přivezli cyklistu Jozefa Regece, kterého někdo shodil z kola na Závodě míru. Brzo se to na oddělení personál dozvěděl a do našeho nemocničního pokoje vpadlo asi tak 15 studentek – budoucích zdravotních sester. Podepisovaly se Regecovi na dlahu. Když švitoření končilo, všimla si jedna studentka, že tam vedle ležím a pravila, že mi závidí, že tam ležím s tak význačným mužem.

Moje rekonvalescence trvala asi 6 týdnů. Má žena mi přinesla na čtení poslední román Ladislava Fukse Vévodkyně a kucharka (1983) a z nemocnice mne propustili právě ten den, kdy jsem knihu dočetl. Ladislave, děkuji.

RNDr. Jiří Grygar, CSc.

Psí život v několika otázkách

Psí život by neměl být jen černobílý, vždyť i náš psí kamarád chce prožít zajímavý a pestrý život, který může ovlivnit pouze jeho vlastní člověk. Příběh Katky a Kristýny Růžičkových se podobá příběhům Jamese Herriota, který byl veterinářem v hrabství Yorkshire a napsal nám ze své praxe nádherné knihy.

Tým agility

ROZHOVOR S TRENÉRKOU KRISTÝNOU RŮŽIČKOVOU

Jak jste se se sestrou dostaly k agility?

Kristýna Růžičková: Než jsem začala se psy, byla jsem mažoretka. Káťa začínala dog frisbee. Když jsem si pořídila psa, bylo mým snem cvičit agility, Káťa se jako hodná sestra připojila, abychom se mohly spolu věnovat agility.

Kolik jste odchovaly vlastních psů?

Kristýna Růžičková: My jsme měly prvního pejska německého špice. S ním jsme začaly chodit na výstavy. Pořádila si ho babička a my ho adoptovaly a jezdily jsme s ním po výstavách. Pak přišla Nelinka, to byla naše pudlice, běhala agility až do 18

let. Pak přišla Kátina chovačka Kony, s tou začala dělat frisbee, a to jsme se ponořily do psího světa úplně. Na to konto měla Kony vrh štěňátek a já jsem si nechala fenku Iris. Babička měla pak ještě jednoho německého špice Sárinku. Ta byla náročná, ale naučila mě spoustu věcí. Milovala agility, ale svým způsobem. Ona si běhala v tunelech a já jsem jí byla úplně ukradená. Mohla jsem za ní běhat, volat, křičet, ona si běhala svůj parkur. Pak jsem měla Irisku, ta už začala trochu komunikovat, začala pracovat. Agility jí sice tolik nebavily, ale díky tomu mám trpělivosti na parkuru na rozdávání. Pak si Káťa pořídila Riušku, já Tessie a máme ještě Sky a Lavi.

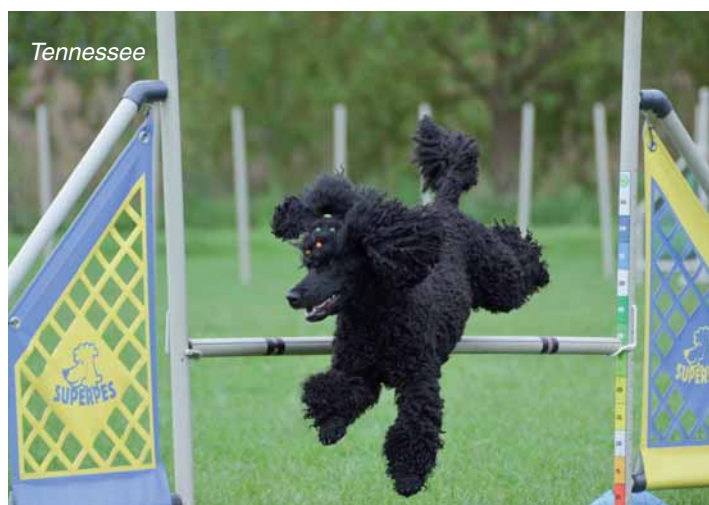
Při jednom tréninku řekla Katka, že psi běhají velkou rychlostí a že nemůžeme pejskovi překážet. To mě zaujalo, jakou rychlostí psi při parkuru běhají?

Kristýna Růžičková: Rychlost se samozřejmě liší v rámci velikostních kategorií. Ti nejrychlejší psi dosahují až 7 metrů za sekundu v normálním parkuru. Pak záleží, jestli je to jumping, ten je rychlejší, nebo jestli to jsou zónovky, kde psy na zóně zastavujeme, anebo agility, ty jsou pomalejší, co jsme koukaly, tam je rychlost kolem 6 metrů za sekundu.

Jak si vysvětlit, když nějaký pes odmítá parkur, odbíhá a jiný pes je plně soustředěný?

Ria

Tennessee

Best

Baddy

Sky

majetku, gaučů, protože se nudí. Potřebují zaměstnat hlavu. I kdyby s nimi šel člověk na procházku, tak je to nevybije. Ony potřebují opravdu práci. Takže když chtějí lidé pejska jenom na zahradu, měli by přemýšlet, jaké plemeno. Jsou plemena, která nepotřebují myslet, potřebují jenom pohyb, třeba husky, ten potřebuje hodně moc pohybu, ale nepotřebuje mentální práci. Pak je třeba irský vlkodav, ten klidně může být na zahradě, v baráku, může chodit na procházky. A nijak mu to nevádí, protože není úplně stvořený jen na práci. Kdežto v dnešním sportovním světě, jako jsou border kolie, belgický ovčáci, šeltie, ti potřebují mentálně zaměstnat. Pokud se zaměstnají, tak má pes spokojený, aktivní život. Pokud se nezaměstnají, tak na zahradě trpí.

Jak moc je vhodné setkávání psů, kteří se neznají, potkají se třeba na vycházce? Já osobně znám svého psa a vím, že nemá taková setkání rád. Dává psům najevo, že se s nimi nechce přátelit.

Kristýna Růžičková: Záleží, jak to má ten pes i psův postavené. Jsou psi, kteří nemají rádi cizí pejsky a mají to tak odjak-

Kristýna Růžičková: Hodně je to plemenem a někdy i individuálně v daném psovi. V některé chovatelské stanici chovají sportovní psy, kteří to mají v hlavě úplně srovnaný, že prostě parkur je jejich život a je to hodně o jedincích. Riuška je z linie výstavních, ale ona bere agility jako její zaměstnání, což je na ní hodně znát. Ale někteří psi se prostě nepřetrhnou. Nemusí to být tím, že by je sport nebavil, ale mají i ostatní zájmy. Záleží na povaze konkrétního pejska a také na nasazení člověka. Pokud člověk pracuje s pejskem od štěněte, když člověka sport baví a dokáže pejska nadchnout, tak v 90 % případů je pes do agility zapálený taky.

Jak moc je důležité, aby se se psem pracovalo?

Kristýna Růžičková: Určitě je dobré, když si chce někdo pořídit psa, ať si rozmyslí,

jaké plemeno si pořídí. Ne každé plemeno je vhodné na zahradu. Třeba border kolie potřebují hodně myslet, jsou stvořené proto, aby pracovaly, tak se na zahradě můžou zbláznit. Pak k tomu přichází nežádoucí chování, jako je ničení zahrady, ničení

Prohlídka parkuru

Julča

živa a není to špatnou výchovou. Je to proto, že jsou prostě takoví. A ať už se třeba o sebe bojí, a proto vyjíždějí po ostatních, tak si myslím, že je to vždycky na dohodě s daným majitelem, protože on zná svého psa. Takže určitě bych doporučovala a strašně se snažím, když potkávám lidi na procházkách, aby se nejdřív ptali mě, jestli já chci dát svého parťáka kamarádit s ostatními nebo jestli daný pes třeba nemá rád ostatní psy. Například moje fena zbožňuje ostatní psy, ale jakmile půjdu já se Sky a s Tessou, tak ona to vnímá jako smečku. Smečka se brání, smečka se hlídá. Jakýkoli cizí pes je v ohrožení pro tu druhou a ona do nich jde, byť ona samotná je velmi hodná. Takže určitě bych doporučila ptát se majitele, jestli se chtějí kamarádit. Jen on zná svého psa. Protože se třeba i ten člověk snaží o to, aby si pes nikoho nevsímal, byť přátelsky, ostatních psů, aby byl prostě nějak zvládnutelný a pod kontrolou.

ROZHOVOR S TRENÉRKOU KATEŘINOU RŮŽIČKOVOU

Co bys poradila rodičům, v kolika letech by mohlo dítě začít trénovat s pejskem agility?

Kateřina Růžičková: Co se týče věku dětí, je hodně důležité, jakého psa dítěti pořídí. To znamená, děti mohou klidně začít mezi osmým až desátým rokem trénovat, ale nemůžou jim rodiče k tréninku pořídít nějakou borderku z pracovního spojení. Ta má velké rychlosti, velké nároky na výcvik. Doporučuji vhodně volit třeba menšího pejska, lehce cvičitelného, aby děti stíhaly běhat a nebyly frustrované z toho, že jim pes pořád utíká a dělá chyby, protože dítě většinou není schopné psa doběhnout. Doporučuji začít s menším psem, nebo dát dí-

těti zkušenějšího psa, aby se s ním dítě naučilo trénovat, a když bude starší, vychová si svého psa.

Může si pes vybrat jako páníčka dítě?

Kateřina Růžičková: Jo, určitě. Pes si vybere vždycky to, co se mu vyplatí, a pokud ho dítě dostatečně motivuje a baví a věnuje se mu třeba i mimo agility, to znamená, že pes je zvyklý s dítětem spolupracovat, tak potom není určitě problém, aby s ním běhal i na parkuru. Pokud má dítě psa jako hračku na parkur, tak mu většinou psi utíkají za páníčkem a nechtějí na parkuru s dítětem spolupracovat. Vždycky je to o přístupu.

Jaké chyby dělají psovodi, když vedou psa při parkuru?

Kateřina Růžičková: Pes by měl mít nějakou průpravu, měl by nejprve reagovat na ruce, měl by mít motivaci, ať už na sebe,

mističku, hračku atd. Když zvládneme tuto etapu, poté můžeme začít pomaličku cvičit agility. A ne vytáhnout pejska, který do teďka chodil na obojku a hned s ním začít skákat, běhat tunely a myslet si, že poběžíme nějaký parkur. Podstatné je se nejprve psovi věnovat.

Jaké plemeno bys na agility doporučila? Mně ta menší připadají, že jsou svižnější?

Kateřina Růžičková: No oni vypadají svižnější, protože rychleji máchají nožičkami, jinak víceméně všechna plemena, která jsou vybavená dispozicí se dobře pohybovat. U pejsků, kteří mají nějaké jiné fyziologie páteře, třeba jezevčáci, baseti, mohou být problémy. Velmi těžká plemena nejsou také úplně nevhodnější. Pak taky pejsci, kteří mají trošičku omezené dýchací cesty, buldočci, mopsové, pekinézi, ti bohužel nemají dispozice, aby dělali aktivní a vytrvalostní věci. Jinak si myslím, že může každé plemeno, které to baví.

Jak staří pejsci by ještě mohli tento sport dělat?

Kateřina Růžičková: Když se agility dělá s rozumem a s mírou, je u starších pejsků hodně znát, když se jim psovod věnuje. Je to vidět nejen po fyzické stránce, kdy je pravidelný pohyb udržuje ve formě, tak i po stránce mentální. Stejně jako u starších lidí. Pokud pejskům stimulujeme mozek a dáváme jim podněty, zůstávají mnohem déle aktivní a celkově funkční i v pozdějším věku.

Vy ještě pořádáte tábory a závody se psy?

Best

Kateřina Růžičková: Ano, pořádáme tábory pro naše svěřence a co se týče závodů, zatím pořádáme neoficiální závody z toho důvodu, že nám chybí podstatné věci k pořádání oficiálních závodů. Nemáme třeba elektronickou časomíru a i kvůli tomu, že během pár let se měnily požadavky na překážky, zužovaly se bočnice, v podstatě i nějakou dobu trvalo, než jsme obměnili překážky na takové, které jsou podle řádu, aby psi měli ideální podmínky pro běhání na závodech. Překážky jsou bohužel finančně náročné, takže obměna chvíli trvala. Neoficiální závody si můžeme parametrově trošičku upravit pro některé pejsky. Je spousta psů, u kterých není možné, aby běhali oficiální závody, mají třeba nějaký hendikep. Ať už dřívější zranění nebo třeba majitelé vědí, že nejsou schopní splňovat standardní časy, které jsou na oficiálních

Jessie

Nuby

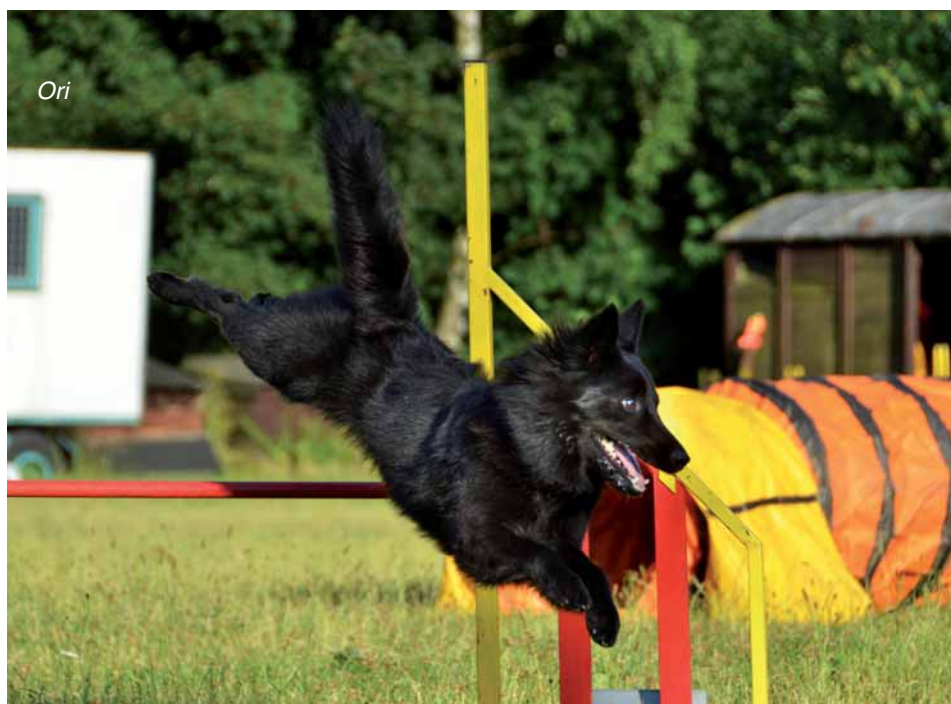
jsem začínala dog frisbee. Které jsem musela přestat dělat kvůli zdravotním problémům svého psa, ale zůstala jsem u agility s menší fenkou a víceméně i další pejsci jsou vedení jako malí agilítáci. U psa si musíme dát pozor, abychom mu neublížili po zdravotní stránce. Nejdříve by se měl naučit pracovat s nohama, uvědomit si, že nohy má, jak je má použít a když hned mladého pejska necháme skákat, nebo přetahujeme jeho možnosti, můžeme udělat škody na zdraví psa, protože skelet (neboli kostra) vyspívá různě, podle plemene. Od nějakého 11 měsíce až po 18 měsíc. Podle toho, co je to za velikost psa. Není nutné hned pej-

ska drtit na skákání, je určitě spousta jiných metod jak naučit pejska, jak se má dívat, že je tam nějaká tyčka, že má zvedat při skoku nohy. Je potřeba si uvědomit, že psi mají poměrně velký výkon, co se týče rychlosti a obratnosti, u agility jsou to dopady, točení. Třeba slalom je poměrně záluďná překážka na pohybový aparát. My lidé máme občas nějaké problémy při sportu a to určitě nesportujeme tak, jako psi. Musíme o pejska dbát. To znamená správnou přípravu, pejska nejdřív zahřát, protáhnout a aspoň jednou za čas ho klidně nechat zkontrolovat nějakou fyzioterapeutkou, aby se mu uvolnily svaly, které jsou přetěžované.

závodech potřeba, a přesto je sport baví. Na neoficiálních závodech se můžou realizovat a užít si atmosféru a třeba zabožovat o nějaké umístění, což na oficiálních závodech nemůžou. Je to trošičku jiná atmosféra, nejde tam tolik o závodění, ale jde o to mít možnost stoupnout si s pejskem na start a společně si závod užít.

Ty jsi veterinářka, jak dlouho děláš trenérku? Agility tě ovlivnily, že jsi šla na veterinu?

Kateřina Růžičková: Možná už 18 let. Neovlivnilo, asi už ve třech letech jsem léčila plyšáky. To, že budu veterinářka, jsem věděla už asi od narození. Ke kynologii mě přivedla naše babička, která si pořídila psa, kterého nikdo nechtěl, on byl nakonec úspěšný na výstavách, což babičku nesmírně těšilo, tak nás začala přihlašovat na výstavy, a tam jsme zjistily, co to je svět kynologie. Z výstav jsme pak měly sportovní pejsky. S nimi jsme začaly dělat sporty. Já

Ori

A když léčíš, nebojíš se velkých psů?

Kateřina Růžičková: No ono většinou základ je, podívat se, jak pes reaguje a komunikuje, nesmíme věřit majitelům. Protože už jsem mnohokrát slyšela, že pes v životě nikoho nekousl. Zatím se mi nestalo, že bych neodhadla psa, který by mě chtěl opravdu vzít. Některý pes jen trošičku straší, některý je strnulý strachy, že se nechá vyšetřit. Je potřeba s ním komunikovat a nejdřív si ho odhadnout. A pak třeba vědět, co je potřeba. Já mám fakt štěstí, že mám fajn sestřičku, která mi dokáže pomoci pejska manipulovat, má cit pro to, když je potřeba zasáhnout. Zatím jediný pes, který mě kousl byl jezevčík. Asi mě kousl fest, protože byl po narkóze a já jsem to nečekala, ale jinak je mnohem větší problém s koč-kami, které majitelé neudrží. Na veterině je problém, když se pejsek zmitá a majitel se ho snaží uchlácolit: „Hodný, hodný...“, to pro psa znamená, že celou dobu dostává pochvalu za to, že se zmitá a ještě mu majitel vrazí kokino, takže se celou dobu pejska snaží uchlácolit, ale v podstatě ho motivuje k tomu, aby se tak choval. „Ideálně“ ho pak ještě pustí v ordinaci a pejsek nejen že byl celou dobu chválený za zmitání a byl za to odměněný, ale ještě vyhrál souboj, pochopil, že je to správná cesta, jak dosáhnout toho, že mě pustí. Takže základ je, aby měl člověk klidnou hlavu. Pes si nemusí všechno nechat rád líbit. Ani nemusí mít rád lidi, ani nemusí mít rád ostatní psy, nemusí mít rád v podstatě nic, ale když majitel řekne, že teď má vydržet, tak to prostě musí vydržet.

Čekání na výsledky

To není o tom být na něj zlý, ale být na něj důsledný a situaci brát s chladnou hlavou. Je potřeba pejska zvykat odmala na situace, kdy na něj musí cizí člověk sáhnout a manipulovat s ním. To je sice hezké, že se pejskovi nelíbí, že mu 30 vteřin držím nohu, ale nic se neděje, tak mu 30 vteřin držím nohu. Pejska za to potom odměním. To je standardní součást denního cyklu. Jako si zvykne, že mu nasadím kšíry, tak si zvykne, že se mu kouknu do ucha.

Jak mají majitelé psů přistupovat k projevům nemoci psa, jako je třeba kašel? Mnohdy se to neřeší, ale takové projevy můžou často poukazovat na závažný problém.

Kateřina Růžičková: Myslím, že nejčastější problém je, že si majitelé myslí, že je to věkem. Ale ono tomu tak být nemusí.

Únava, menší ochota k pohybu, třeba neochota hrát si s věcmi, se kterými si doteďka hrál, nebo třeba nezájem jít na procházku, nezájem baštit granule, to všechno se dá označit, jakože pejsek stárne, ale ono to může být jinak. Třeba má bolesti nohou, zad, zubů, nebo má problémy se srdíčkem, že už pejsek nedokáže utáhnout procházku, tak na ni radši nejde. Například klíšťové nemoci způsobují spoustu podobných obtíží. Někdy to samozřejmě může být stáří, ale spousta věcí je tím omlouvána a podceňována. Například tohle všechno můžou způsobovat problémy se štítnou žlázou. Co je asi nejvíc podceňované obecně u psů, koček a celkově u zvířat, je ústní hygiena, péče o zuby. Zuby většinou majitelé berou jako kosmetickou stránku, ale jejich hygiena je důležitá, především po zdravotní stránce nejen pejska. Při případném problému se zuby je to nejen bolestivé, ale i značná zátěž pro srdce, ledviny atd.

Ještě jsi zmínila rehabilitaci, když si představím, že běžný majitel nemá žádné, co dělají rehabilitaci, může dělat rehabilitaci s pejskem sám?

Kateřina Růžičková: Co se týče zdravotních problémů, přetížených svalů, tak tam už to musí dělat fyzioterapeut, ten má plán, jak co postupně řešit. Co je základ, může se majitel naučit, jak správně pejska rozhýbat, rozehrát, která část je u pejska problematictější, na kterou část těla se více zaměřit, a závěrem, jak toho pejska protáhnout a jak se starat o jeho pohybový aparát. Měl by to doma dělat před každým tréninkem a po tréninku, ale v podstatě řešení zdravotních problémů už dělá fyzioterapeut.

Děkuji za poutavý rozhovor
Romana Brilové

Sofie

Seriál ze zápisů Jaroslava Hnízda – 1. díl

Studentská léta a vojenská služba v rakouské armádě

Své mládí jsem prožil ve svém rodišti v Nemyčevsi u Jičína. Velice rád vzpomínám na bezstarostná léta plná radovánek a různých událostí, radostných i méně radostných, která se mi vryla hluboko do paměti.

Přesto přese všechno se našla vždycky volná chvíle na nějakou zábavu nebo povyražení. Podle toho, jak jsme dorůstali, měnily se i naše zájmy. V útlém věku to byla obvykle honěná, špaček, kopaná, bruslení a později procházky do nedalekého lesa nebo po vsi a výlety do okolí. V odrostlejší věku pak začaly taneční zábavy a divadla, při kterých jsem také účinkoval. Moje sestra Anna odešla brzo do Vídně k tetě a strýci, který tam byl zaměstnán na poště. Poměrně brzy se provdala za Josefa Šimka, rodáka z Ondřejova, který byl ve Vídni úředníkem v jedné továrně. Po několika letech odjela do Vídně též sestra Marie. Ta se zabývala výrobou dámských klobouků. Po maturitě a po odbytí si vojenské služby, odjel do Vídně i bratr Jan, který dostal místo u Poštovní spořitelny. Doma u rodičů jsme zůstali jen dva bratři, Jindřich a já.

Po vyjití obecné školy navštěvoval bratr Jindřich hospodářskou školu v Jičíně a já vyšší reálku tamtéž. Při špatném počasí a v zimě jsme jezdili do Jičína vlakem. Jinak jsme chodili pěšky nebo jezdili na kole. Vzdálenost z Nemyčevsi do Jičína je asi 7 km, pěšky se šlo asi ¾ hodiny. Na oběd jsme si nosili krajíc chleba s máslem nebo se sádlem a zašli si do hospody na polévku. V létě jsme chodili v polední přestávce do „Lip“, jak se říkávalo lipové aleji, nebo na zalesněný kopeček „Čeřovku“, kde jsme sedávali na lavičkách a připravovali si úlohy. Později jsem chodil na obědy do jedné známé rodiny.

Moje studia na reálce proběhla celkem klidně. Bylo to ale dosti únavné. Každodenní dojíždění vlakem, na kole, nebo v létě chození pěšky, bylo přece jen trochu namáhavé. Jízda vlakem byla příjemnější tím, že nás jezdilo z celého okolí poměrně velké množství studentů. Z Nemyčevsi nás bylo asi 15–20, takže bylo cestou vždycky veselo a prováděli jsme samé hlouposti. Mezi jiným, po vzoru kolegů z vyšších tříd, kteří měli dovoleno kouřit, jsme také kouřili,

abychom tím dokázali, že jsme také již vyspělí. To se nám ale nevyplatilo. Nějaká „dobrá duše“ nás udala ve škole a my všichni jsme za to dostali „zákonné mravy“. To znamenalo platit školné, od kterého jsme byli jinak osvobozeni. Nepříjemné bylo také to, že bylo právě pololetí, vysvědčení bylo již napsané, a tak musel třídní profesor tu naši výbornou z chování škrtnout a napsat místo ní zákonnou. Bylo to velice nemilé, jelikož ta oprava byla strašně do očí. Šel jsem s těžkým srdcem domů a v duchu jsem si představoval, jak dostanu od tatínka vyhubováno a přinejmenším pár pohlavků návdavkem. Tatínek si vysvědčení prohlédl a s poznámkou: „*No, máš to dobrý,*“ mi je vrátil. V posledním okamžiku se však podíval ještě na záhlaví, kde mu padly do očí ty nešťastné „zákonné mravy“. „*Za co jsi to dostal?*“ ptá se. „*Kouřili jsme ve vlaku a někdo nás udal,*“ povídám mu. Chvilku se nad vysvědčením zamyslel a potom mi ho podal a poznamenal k tomu:

Moji rodiče měli hospodářství, k němuž patřilo asi 10 kusů hovězího dobytka a pár koní. U hovězího dobytka pomáhala vždy jedna z nájemnic, které u nás bydlely a čeledín se staral o koně. Kromě toho jsme měli obchod se smíšeným zbožím. Celkem nás bylo pět dětí; dvě sestry, Anna a Marie a tři bratři, Jan, Jindřich a já. Všichni, jakmile jsme jen trochu odrostli, jsme museli pomáhat při různých pracích na poli i doma. O obchod se starala poněkud matka, která byla proto stále doma. Práce bylo vždy dost, obzvláště v době žní. Vymlátila se část obilí a odvezla se do mlýna a do Jičína na trh, aby byla mouka a peníze. Mlátilo se na malé mlátičce, poháněné žentourem, a potom se obilí čistilo na mlýnku. Odpadky, jako ouhrabky a plevy, se dávaly dobytku buď do řezanky anebo se pařily s otrubami. Dost práce bylo také s řezankou, která pokud bylo zelené krmení, jako jetel, tráva nebo lučina, se řezala se slámou každý den. Mojí prací bylo buď dávat na vál do řezačky, nebo jezdit s koni na žentouře. Někdy, když nás bylo málo na práci, chodili koně v žentouře sami.

„No, myslím si, že tě nemusím poučovat, jak se máš dále chovat.“ Tedy žádné pohlavky ani žádné otcovské kázání. Sám jsem si to měl posoudit a rozhodnout se, jak se mám napříště chovat. Byl jsem tehdy tímto kamarádkým jednáním velice dojat a rozhodl jsem se proto ihned: „V celém životě nebudu více kouřit,“ řekl jsem si a slovu jsem dostal. Nikdy více jsem nevzal cigaretu do úst. To bylo ve druhé třídě reálky v roce 1904 a nikdy jsem svůj slib neporušil. Kdybych byl tehdy dostal pár pohlavků, snad bych byl z trucu kouřil dál, a to tím spíše, že tatínek věděl, že kouřím jako ostatní dva bratři, ale nikdy nám to nezakazoval, jen někdy poznamenal, že bychom mohli snad s kouřením ještě trochu počkat. Byla to pro mne lekce na celý život, za kterou jsem tatínkovi dosud vděčný. Nebýt toho, snad bych byl kouřil do dnešního dne a ničil si zdraví a utrácel za to ještě peníze.

Vážení čtenáři, tímto dnešní díl seriálu věnovaný Jaroslavu Hnízdovi končí. Končí moudrým přístupem tatínka Jaroslava Hnízda. Všimněte si, jak poeticky byly vzpomínky psány. Na další pokračování seriálu se můžete těšit v únorovém čísle Ozvěn.

Text vybrala a přepsala Romana Brilová
fotografie připravila Dana Neumannová

Škola plná duchů, dýní a tajemné atmosféry – takový byl náš Halloween

Letos jsme se rozhodli udělat něco opravdu speciálního, a to díky spolupráci žáků, učitelů a všech pracovníků školy.

Naše školní chodby byly plné parádních kostýmů. Děti i učitelé přišli v nejrůznějších převlecích, od klasických upírů a čarodějek po známé postavy z oblíbených filmů a knih. Učebny se proměnily v tajemné prostory díky kouzelným dekoracím – svítky s pavučinami, dýně, duchové a spousta výtvorů všech žáků školy vytvořily autentickou halloweenskou atmosféru. Starší žáci z druhého stupně pak pomáhali mladším dětem s pokusy, připravili si pro ně různé hry, tajemné úkoly a vařily se dokonce i lektvary. No a co by to bylo za Halloween bez sladkostí? Někteří přinesli pro své spolužáky i ochutnávku nejrůznějších dobrot a všichni pak na závěr dne dostali malou sladkou odměnu.

Halloween ve škole byl úžasným zážitkem, který přinesl spoustu zábavy a legrace. Děkujeme všem, kteří se na organizaci tohoto skvělého dne podíleli, a těšíme se na další podobné akce ve škole!

Výběr fotek zde, na další se můžete podívat v galerii na webových stránkách.

Jana Boušková

Exkurze do tajemného světa skla!

Naši třetíci se podívali do sklářské Huti na Františku v Sázavě. Celým dopoledním programem je doprovázel zkušený lektor a skřítek Kerblík, který dětem zábavnou formou představil nejen technologii výroby skla, ale mohly si vyzkoušet i různé sklářské náčiní. Bylo potřeba týmové spolupráce a jako památku si děti odnesly skleněnou mozaiku, kterou si v rámci workshopu mohly vyrobit.

Děkujeme za krásný a zajímavý zážitek.

Jana Boušková

Začínáme sklízet první úrodu – aneb pěstování v našem hydroponickém skleníku

Že jste o něčem takovém ještě neslyšeli? Jedná se o způsob pěstování rostlin, který se výrazně liší od tradičního pěstování v zemi.

Namísto půdy jsou rostliny pěstovány ve vodním médiu s přidávkou živin, což umožňuje rostlinám růst rychleji a efektivněji. A nám ve škole to přináší různé způsoby využití. Žáci se učí o životním cyklu rostlin, fotosyntéze, vlivu živin na růst a o mnoha dalších biologických a chemických procesech. Měření a sledování růstu rostlin a vodních podmínek zase vytváří skvělou příležitost k výuce matematiky a fyziky. Navíc se žáci učí o udržitelnosti, jak minimalizovat odpad a šetřit vodu, takže klíčové dovednosti pro budoucnost.

Hydroponický skleník je propojen s moderními technologiemi. Automatizované systémy monitorují a řídí prostředí skleníku, což umožňuje žákům sledovat a řídit podmínky růstu rostlin pomocí chytrých zařízení a aplikací, a to umožňuje zapojit se do výuky novým způsobem.

Jana Boušková

Podzim v mateřské škole

Podzim je v plném proudu a ani my nezahálíme a využíváme možnosti, které nám poskytuje okolní les, příroda a milí lidé. Na některé události se zaměříme bližším hledáčkem.

TURKOVIČTÍ HASIČI

V zářijových dnech jsme se vydali s předškolními dětmi na výlet do Turkovic, kde si turkovičtí hasiči připravili pro děti velmi podnětný program. Program byl bohatý na praktické ukázky hasičského vybavení, na prohlídku hasičského vozového parku i na prohlídku nové požární zbrojnice. Děti si

ověřily své pohybové dovednosti při různých běžeckých a sportovních disciplínách, vyzkoušely si stříkání vody na láhve opravdovou hasičskou hadicí. Hasiči nám předvedli také výjezd autem. Každý z hasičů měl svůj úkol a vysvětloval dětem určitou oblast. Do mateřské školy jsme si přinesli mnoho pěkných zážitků. Zároveň jsme si vyzkoušeli jít pěšky do Turkovic a zpět po stezce. Byla to moc příjemná cesta, kde jsme nemuseli dávat pozor na auta. Děkujeme hasičům, že se nám věnovali.

BESEDA S MYSLIVKYNÍ

V říjnu proběhly dvě besedy s myslivkyní na téma: „Lesní zvířata a ochrana přírody“. Děti se seznámily s různými druhy zvířat, měly možnost vidět vycpaná zvířata a viděly lovecké psy a jejich práci v terénu. Katce Preislerové Štolcové moc děkujeme za pěkné zážitky. S překvapením musím říct, že větší znalosti ukázaly a lépe se soustředily děti ze Včelek, což jsou děti z druhé nejmladší třídy, než děti ze starších tříd. Alespoň máme prostor pro zlepšování.

JABLÍČKOVÁNÍ

Ve třídách nejmladších dětí, tedy Včelek a Kuřátek, se konaly dílničky pro děti a rodiče

se s názvem „Jablíčkování.“ Po krátkém vystoupení se rodiče s dětmi pustili do práce. A společně si vytvořili různé výrobky k tématu a upekli štrůdl, který si děti s rodiči odnesli domů. Atmosféra byla příjemná a tvůrčí. Rodiče se zapojili do dílniček aktivně a všichni jsme si užili společné odpoledne.

RENASANCE TOULEK NA VYŠEHRADE

Toulky českými dějinami jsme s dětmi dělávali v dřívějších dobách, pak jsme měli pár let pauzu a nyní, asi po 7 letech, jsme Toulky na Vyšehrad obnovili. Děti ze třídy Vážek se tak podívaly na místo, které je spjaté s českými dějinami. Viděly Rotundu sv. Martina, Čertův sloup a v Bazilice sv. Petra a Pavla viděly tumbu. Ke všem zmíněným místům se váže někdy i více pověstí. Tyto pověsti sbírala známá spisovatelka Popelka Biliánová, která měla na Vyšehradě i svůj dům. Nemohli jsme vynechat ani hřbitov, kde je pochováno mnoho významných osobností. Děti na Vyšehradě asi nejvíce upoutala pověst vázící se k Rotundě sv. Martina a zároveň pověst o Horymírovi a Šemíkovi. Museli jsme společně najít místo, kde skákal Šemík s Horymírem do Vltavy. Jenom nám zbylo málo času, takže si děti nemohly pohrát na dětském hřišti. Ale jinak se výlet povedl a děti si domů přivezly mnoho zajímavých podnětů. Nejčastější obrázek v zápisníčku z „Toulek“ byl právě obrázek Šemíka, jak skáče z hradeb.

HALLOWEEN

Další akcí, která proběhla, byly dílničky pro rodiče a děti s tématem: „Halloween“. Děti ze třídy Vážky a Ještěrky si pro rodiče připravily krátký program, a potom se rodiče s dětmi zapojili do dlabání dýní a vyrábění dalších výrobků. Na závěr se děti mohly podívat na terasu, jak krásně svítí jejich vydlabané dýně. Nakonec si své výrobky odnesly domů, a tak si mohly ozdobit vlastní vstup ke dveřím rozsvícenou dýní.

Když se vrátím v čase, zjišťuji, kolik jsme toho od září zvládli. A když vidím, jak je svět složitý, tak mě na závěr napadá jedna myšlenka: „Největší bohatství, které můžeme našemu dítěti dát, je naše blízkost a příjemně prožité společné chvíle.“ *Mgr. Romana Brilová*

NAŠE DÍLO AŽ V CHILE

19. 10. 2023 jsme dostali fotografii z Chile, z výzkumné stanice „Jižní observatoř“, na které zkoumají vesmír významní astronomové z Ondřejova. A tito astronomové si na výzkumné stanici pověsili velkoformátové obrazy našich dětí. Máme z tohoto počínu velikou radost. Které děti mohou říct, že jsou jejich obrazy vystavené v Chile? Možná asi jen děti z Ondřejova.

Aktuálně z hvězdárny

Kdo se chodíte procházet až za kopuli Perkova dalekohledu, mohli jste si všimnout demoličních prací. Bourá se bývalé výpočetní středisko, které v posledních letech sloužilo mj. jako seminární místnost. Nyní tam vznikne zcela nová, patrová budova s parametry nejen vhodnými pro konání seminářů a konferencí, ale také navržená tak, aby splynula s okolním přírodním prostředím.

Na hvězdárně byl zrekonstruován „Domek zahradníka“ a teď ještě dokončujeme rekonstrukci přízemí „Vily–Fričovy pracovny“. V obou případech uvádíme prostory do souladu s historickou podobou.

Prohlídky pro veřejnost byly v září ukončeny, ale tradičně jsme přidali ještě termíny na státní svátek 28. října. Pro ondřejovskou hvězdárnu je to památné výročí aktu, který zakladatel hvězdárny Dr. Josef Jan Frič učinil k 10. výročí samostatného Československa a svou hvězdárnu daroval státu. Je nám velkou ctí, že ji máme možnost spravovat jako součást Astronomického ústavu AV ČR. O prohlídky byl enormní zájem, na tu ve 13 hodin přišlo dokonce 80 lidí, takže (i když to bude znít divně, ale na hvězdárně to tak občas je), jsme museli vzbudit kolegyni, která spala po noční službě, aby nám pomohla si návštěvníky pro jejich větší pohodlí rozdělit.

Každou sobotu, ale vlastně i každý den u krátkého pořadu „StarDance kolem dokola“ se můžete ve znělce StarDance potěšit ondřejovskou hvězdárnou. Znělka se u nás natáčela dva dny a jen s polovinou tanečních párů, druhá polovina byla ve studiu. Tvůrcům se ale prostředí Západní kopule a studia podařilo skvěle propojit.

Porota přijela pak jenom na chvíli. Nejdéle u nás strávili moderátoři Tereza Kostková a Marek Eben.

4. listopadu proběhl v Ondřejově tzv. Hodokvas České astronomické společnosti. Sešlo se na 70 členů společnosti, ale také potomků z rodu Josefa Jana Friče a také Františka Nušla. Představena byla nově vydaná kniha Ondřejovská kronika

1911–1929. Tato unikátní kniha je vydána na základě rukopisu poskytnutého potomky J. Friče a fotografického archivu J. Friče poskytnutého Astronomickým ústavem AV ČR a uložených v archivu na hvězdárně v Ondřejově. Jedná se o každoroční rukopisný souhrn událostí v rodině Fričů, na observatoři v Ondřejově a souvisejících událostí sepsaných Ančou Fričovou, dcerou Josefa Friče, vždy ke konci příslušného roku. Text je uveden v autentické podobě bez větších oprav a pouze s nezbytnými korekturami. Knihu vydala Hvězdárna Františka Pešty Sezimovo Ústí. Cena 320 Kč, formát A5, rozsah 128 stran, pevná vazba. Kniha nebude nabízena v distribuci pro knihkupectví, doptat se můžete v knihovně hvězdárny.

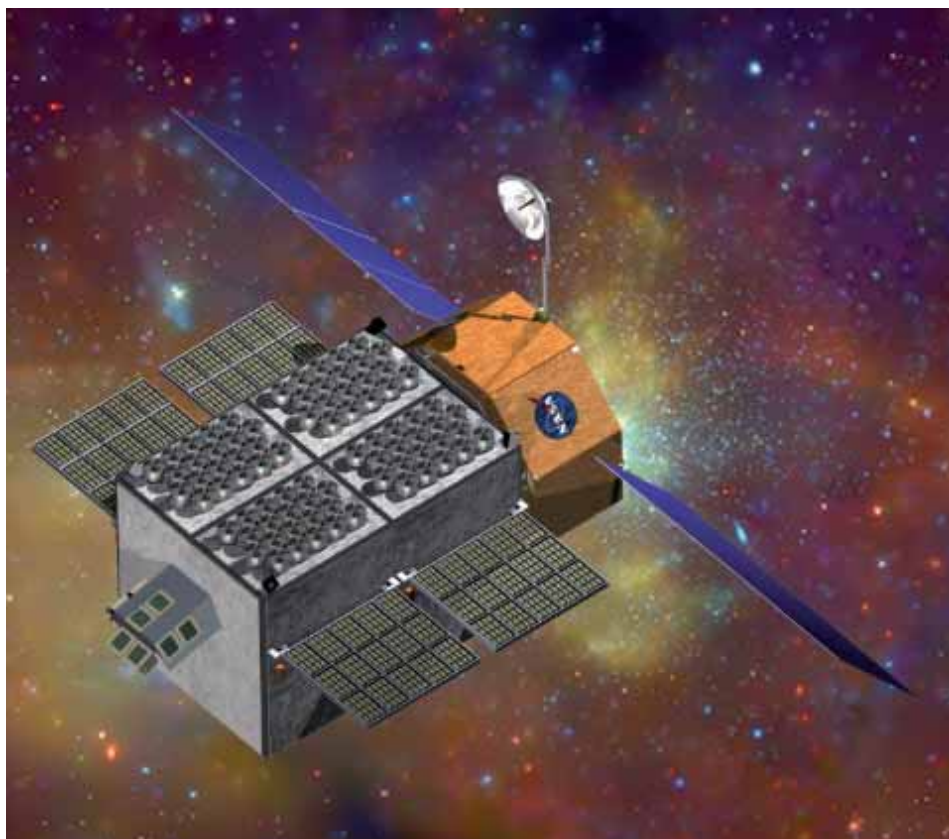
České zapojení do návrhu americké rentgenové mise STROBE-X

Rýsují se obrysy dosud nejvýznamnější spolupráce mezi ČR a NASA. Tento měsíc bylo pomyslně odklepnuo české zapojení do návrhu americké rentgenové mise STROBE-X. Satelit STROBE-X (Spectroscopic Time-Resolving Observatory for Broadband Energy X-rays) bude optimalizovaný pro studium nejextrémnějších podmínek ve vesmíru.

Dne 9. listopadu vydala ČR dopis podpory k zapojení do přípravy nové rentgenové družice STROBE-X, navrhované ve Spojených státech amerických ve výzvě americké kosmické agentury NASA pro tzv. Probe-class misi s rozpočtem 1 miliardy USD. „Mezi klíčové vědecké cíle mise patří měření hmotnosti a rotace černých děr a zkoumání dopadající hmoty v podmínkách silné gravitace. Bude také zkoumat neutronové hvězdy s cílem určit fyzikální stavové rovnice pro ultrahustou hmotu. Díky schopnosti rychle reagovat bude sloužit k identifikaci a studiu rentgenových protějšků pro různé přechodné jevy na dynamické obloze, zahrnující nové detekce gravitačních vln, záblesků na různých vlnových délkách

i náhlá zesílení astro-částicových zdrojů,“ říká Dr. Jiří Svoboda z Oddělení galaxií a planetárních systémů Astronomického ústavu AV ČR.

Vedle vědecké přípravy mise, na které se bude podílet zejména Astronomický ústav AV ČR, se ČR zavázala k hardwarovému vývoji. Český průmysl se zapojí do vývoje a konstrukce klíčového vědeckého přístroje HEMA (High Energy Modular Array). Český příspěvek v objemu 2,5 milionu EUR na vývoj a výrobu demonstračních, testovacích a kvalifikačních kusů doplní ve stejné výši americká strana k zafinancování výroby finálních letových kusů. Jednalo by se tak o dosud nejvýznamnější spolupráci mezi ČR a NASA.

Z Ondřejovské hvězdárny připravil Pavel Suchan

Blíží se zima... i na obloze

Bez ohledu na to, jestli je venku zima nebo teplo, ta „astronomická zima“ začíná v přesně daný okamžik. Tím je chvíle, kdy se naše severní polokoule na roční oběžné dráze kolem Slunce od naší hvězdy nejvíce odkloní.

To letos nastane 22. prosince ve 4:27 středoevropského času (tedy toho, který teď aktuálně používáme). Nastane tak zimní slunovrat. Pro nás to znamená, že Slunce bude v den zimního slunovratu v pravé poledne nejnižší nad obzorem z celého roku a my tak prožijeme nejkratší den a nejdélší noc v roce. A přesto, že pro nás je to formální začátek zimy, a tak nějak pomyslně nástup dlouhých nocí, právě od okamžiku zimního slunovratu se den začíná prodlužovat. Z osmi hodin o zimním slunovratu se délka dne bude vracet zase až k šestnácti hodinám o letním slunovratu v červnu. Proto nás budou čekat rčení „Na nový rok o slepičí krok“ či „Na tři krále o skok dále“. Za vše může sklon zemské rotační osy. A to také znamená, že rozhodně není pravda, že zima u nás je díky tomu, že v tomto období je naše Země od Slunce nejdál. Země sice obíhá kolem Slunce po mírně eliptické dráze, ale nejbližší ke Slunci je každoročně začátkem ledna. Za střídání ročních dob může právě skloněná rotační osa naší planety.

Prosincovou oblohu nyní doslova zdobí dvě planety. Zvečera uvidíte nad východním a postupně jihovýchodním obzorem velmi jasnou „hvězdu“, která je ale ve skutečnosti planetou – Jupiter. A ráno za svítání opět nad jihovýchodním obzorem svítí mimořádně jasná planeta Venuše v roli Jitřenky.

A naši pozornost si zaslouží i nejvýraznější meteorický roj roku – Geminidy. Když bude jasno, stojí za to se pořádně obléct a v noci ze 14. na 15. prosince (maximum vychází na 20:00) se na maximum Geminid podívat. U většiny meteorických rojů je zdrojem prachových zrněk kometa. V případě Geminid je mateřským tělesem asteroid (3200) Phaeton, jenž byl objeven v roce 1983. Za hodinu proletí oblohou až 150 meteorů. Všechny neuvidíme, protože naše oči nejsou schopné koukat po celé obloze, ale i tak tenhle meteorický roj stojí za to. Je samozřejmě důležité najít si místo s dobrým výhledem na oblohu, a především místo s malým světelným znečištěním. Meteory vyhlížejte po celé obloze.

NABIJTE SE ENERGIÍ A CHUTÍ DO ŽIVOTA V SKC

Právě podzimní a následně zimní večery jsou opravdu dlouhé, a tak potřeba udržet si energii i bez životadárného sluníčka roste. A proto jsme tady my a náš úžasný široký tým 26 lektorů a trenérů, kteří vám dokáží připravit zajímavý a různorodý program. Za to jim patří velký dík. Pak už záleží jenom na vás, co si z nabídky téměř 45 kurzů vyberete. Nezáleží na tom, zda jste malí či velcí, mladí či staří, šikovní i trochu nešikovnější. SKC má pro každého něco.

Mnozí z vás již pravidelně navštěvujete Rodinný klub Pohoda s kavárnou a hernou pro děti, ve které to každý všední den žije hlavně díky milé a optimistické energii Kristýny Gáberové.

A co teprve ty dobroty! Každé vaše přání u ní najde odezvu. Laskominy, dobrou kávu a příjemné prostředí se naučili ochutnávat i ti, kteří v SKC nenavštěvují žádné kurzy

V minulých Ozvěnách jste našli rozvrhy kurzů sportovních, tanečních, zdravotních, jazykových i těch speciálních. Rádi bychom vám v brzké době nabídli i kurzy výtvarné či jinak tvořivé, ale zatím se nám nedaří sehnat lektory, jakými byli např. Honza Beránek, Irena Pudíková či Markéta Tlamichová a další. Předem děkujeme, že se zájemci o vedení podobných kurzů brzy najdou a ozvou se nám. Prostory máme připraveny.

a jsou nadále vřele vítáni. Procházka s dětmi venku není někdy možná nebo nemůže být v sychravém počasí tak dlouhá. A proto je tady „Pohoda“ otevřená každý všední den od 15 do 19 hod. Vítány jsou i oslavy narozenin, setkání přátel, pořádání seminářů. Lze je zorganizovat po domluvě s Kristýnou. Říká se, nikdy není pozdě, a to ani pro ty, kteří se nezapojili do kurzů hned začátkem září, a přece jenom by chtěli naši nabídku vyzkou-

šet. Většina lektorů a trenérů dává první lekci zdarma. Stačí se podívat na naše stránky, (které mimo jiné modernizujeme), kde najdete vše potřebné: rozvrhy, obsah kurzů, informace o lektorech s kontakty a dalších na-

Ondřejovská rukavice

Vladimír Machota

Standa Stárek

bízených a doporučených službách. Všichni si již zvykli, že jste v SKC v péči mistrů světa, Evropy i republiky a dalších vysoce kvalifikovaných lektorů. To ale není všude! Jsme patřičně hrdí, že Olga Šípková, Vladimír Machota, Kristina Bosáková, její syn Ondřej Bosák a Standa Stárek působí již mnoho let v SKC v Ondřejově a vychovali si zde trenéry a lektory z řad účastníků.

Jak už je zmíněno výše, připravujeme nové stránky, stále www.skcvondrejove.cz. Budete mít nadále možnost být pravidelně informováni o dění a hlavně novinkách. Stačí se jen na stránkách přihlásit. Chtěli bychom se stále zlepšovat a budeme vděční za připomínky a nápady, které nám můžete napsat na skcvondrejove@seznam.cz nebo nás přímo kontaktovat. Hynek Kašpar, manažer SKC 777 668 212,

Bohumila Řešátková, manažerka kurzů a propagace 773 693 319, Kristýna Gáberová, rodinný klub Pohoda 731 805 524, Jaroslava Tesaříková 739 610 121, péče o prostory.

Sportovně kulturní centrum myslí také na regeneraci sil a péči o vaše zdraví a mysl. Fyzioterapii individuální i skupinovou má v rukou Tereza Pígllová 602 330 620, lávové masáže Tom Ondruš 607 414 090, vnímání

času, vlastního já či přítomného okamžiku Hana Železná 777 317 950.

Udržet čistý prostor SKC, aby byl i nadále příjemný a přátelský, není lehké. Prosím pomozte nám, ať v tom nejsme sami. Je nás málo (dva důchodci a dvě jinak plně zaměstnané), na malé úvazky, ale děláme svou práci s láskou.

Hynek, Bohuna, Kristýna a Jarka

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. ÚNORA 2024

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.

Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelnu OÚ.

Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech .jpg, .tiff, případně .pdf.

Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

OZVĚNY, časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic. **Vydavatel:** Obec Ondřejov, IČ: 00240567, adresa: Choceradská 62, 251 65 Ondřejov. Vychází čtvrtletně. Distribuce: Lucie Bártová, Luciadesign.cz, číslo registrace: MK ČR E12695, elektronická podoba www.obecondrejov.cz. **Redakční rada:** šéfredaktorka Mgr. Romana Brilová, redakční rada MgA. Kamila Mořková, Ph.D., Hynek Kašpar **Kontakt:** ozvenyondrejov@gmail.com. **Grafická úprava:** Studio Franklin, Nám. Míru 9/820, Praha 2, tel.: 222 510 268 **Tisk:** Label, Kutná Hora.

23.12. 19:15
koncert Ondřejov
Sportovně kulturní centrum

24.12. 24:00
mše Mnichovice
kostel Narození P. Marie

26.12. 10:00
mše Hrusice
kostel sv. Václava

26.12. 17:00
koncert Kostelec nad
Černými lesy - zámek

8.1. 2023 17:00
koncert Říčany
kostel sv. Petra a Pavla

**PŘIJĎTE SPOLEČNĚ SE ZPĚVÁKY
A MUZIKANTY Z ONDŘEJOVA,
MNICHOVIC, ŘÍČAN A OKOLÍ ZAŽÍT
OPRAVDOVÉ VÁNOCE!**

**ZAZNÍ ZNÁMÉ KOLEDY
I TRADIČNÍ RYBOVA MŠE VÁNOČNÍ**

Nejnovější informace naleznete na www.rybovky.cz

Chcete se k nám připojit?
Napište na vydrar@razdva.cz!

